

PROTOKOLL

mellom

Norsk Journalistlag (NJ)

og

Mediebedriftenes Landsforening (MBL)

om etablering av Rammeavtale for kjøp og salg av frilansstoff

Tilstede:

Fra MBL: Tove Nedreberg, Stig Finslo, Tomas Myrbostad, Randi S. Øgrey og Pernille A. Børset

Fra NJ: Hege Iren Frantzen, Toralf Sandåker og Stein Larsen

*

Partene har – med bakgrunn i protokoll av 27. april 2016 mellom NJ og MBL - forhandlet om etablering av Rammeavtale for kjøp og salg av frilansstoff.

Partene har i dag blitt enige om å anbefale at vedlagte Rammeavtale – datert 8. februar 2018 - godkjennes av hovedstyret i MBL og landstyret i NJ. Rammeavtalen trer etter slik godkjenning i kraft 1. april 2018.

Partene er også enige om at MBL og NJ utarbeider maler for de oppdrags-/leveringsavtaler som skal inngås mellom oppdragsgiver og frilansere, jf. Rammeavtalens § 4. Dette arbeidet igangsettes snarest mulig.

*

Trondheim, 8. februar 2018

For Norsk Journalistlag

Stein Larsen

For Mediebedriftenes Landsforening

Pernille A. Børset

RAMMEAVTALE MELLOM NORSK JOURNALISTLAG OG MEDIEBEDRIFTENES LANDSFORENING OM KJØP OG SALG AV FRILANSSTOFF – FRILANSAVTALE

§ 1 Formål

Rammeavtalen erstatter bilag 4 i tariffavtalene mellom Norsk Journalistlag (NJ) og Mediebedriftenes Landsforening (MBL) og Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). Formålet med Rammeavtalen er å sikre forutsigbare rammer og ordnede forhold for frilansoppdrag. Avtalen er ikke omfattet av Hovedavtalen og tariffavtalesystemet. Partene er enige om at Rammeavtalen skal være en stabil og varig avtale mellom partene.

§ 2 Partsforhold mv.

Mellom MBL og NJ er det inngått Rammeavtale om kjøp og salg av frilansstoff.

Rammeavtalen gjelder for frilansere som er medlemmer av Norsk Journalistlag og medlemmer av MBL som er bundet av overenskomst mellom NJ og MBL/NHO.

Medlemmer av MBL, som etter inngåelsen av Rammeavtalen blir omfattet av overenskomst med NJ, blir omfattet av Rammeavtalen fra samme tidspunkt som de blir omfattet av overenskomsten.

Medlemmer av MBL, som ikke er omfattet av overenskomst med NJ, kan slutte seg til Rammeavtalen ved å avgi skriftlig erklæring om det.

Rammeavtalen gjelder frilansere som driver alene - uavhengig av organisasjonsform - og selv om vedkommende er ansatt i eget selskap. Avtalen gjelder ikke oppdragstakervirksomheter hvor andre enn frilanseren er ansatt som redaksjonell arbeidstaker i eget selskap.

Rammeavtalen gjelder også når frilanseren, sammen med andre, skaper fellesverk/samarbeidsverk eller sammensatte verk.

Rammeavtalen omfatter ikke personer som er midlertidig ansatt, herunder vikarer og tilkallingsvikarer. Dersom frilanseren blir ansatt, skal ansettelsesforholdet reguleres i henhold til lov og tariffavtale.

Rammeavtalen omfatter avtaler om leveranse av redaksjonelt stoff som enten er bestilt av oppdragsgiver eller tilbudt av frilanseren. Stoff som skal benyttes i reklame omfattes ikke av Rammeavtalen.

§ 3 Avgrensning

Rammeavtalen berører ikke avtaler om vederlag for klarering og bruk av frilansstoff mellom NJ og Mediebedriftenes Klareringstjeneste eller frilanserens rett til gjennom sin organisasjon å innkreve vederlag gjennom f.eks. Kopinor og Norwaco.

Rettigheter som er overdratt med hjemmel i Rammeavtalen eller oppdragsavtaler kan ikke overlates til forvaltning av Norwaco, Kopinor eller andre forvaltningsorganisasjoner.

§ 4 Oppdrags-/leveringsavtale

Mellom oppdragsgiver og frilanser skal det inngås avtale for det enkelte oppdrag eller leveranse.

Slike avtaler må ikke inneholde dårligere vilkår for frilanseren enn denne Rammeavtale fastsetter.

Løpende avtaler som er inngått før 1. april 2018 skal, dersom de inneholder dårligere vilkår for frilanseren enn det som følger av Rammeavtalen, bringes i samsvar med bestemmelsene i Rammeavtalen. Endring skal skje senest innen 1. oktober 2018 og gjelder for leveranser etter at endring har funnet sted.

§ 5 Opphavsrett - bruk av stoffet

Mellom oppdragsgiveren og frilanseren skal det inngås slik avtale at det ikke oppstår tvil om rettighetsovergangens omfang.

Oppdragsgivers egen bruk av stoffet

Dersom ikke annet er avtalt mellom oppdragsgiver og frilanser, kan oppdragsgiver benytte og gjenbruke stoffet i oppdragsgivers redaksjonelle produkter, herunder også elektroniske arkiv, uavhengig av hvilke medier og plattformer stoffet gjøres tilgjengelig på, med de begrensninger som følger av § 3 første ledd.

Retten omfatter de utnyttelsesmåter og plattformer som eksisterer på leveringstidspunktet. Dersom oppdragsgiver ønsker å bruke tidligere levert stoff på nye måter, som er vesentlig annerledes enn det som eksisterte da oppdragsavtalen ble inngått, reguleres dette i ny oppdragsavtale.

Digitale medieklipp

Retten omfatter også digital formidling av stoff gjennom kollektive ordninger, som Mediebedriftenes Klareringstjeneste og lignende.

Mediearkivet – eksterne arkiv

Dersom ikke annet er avtalt mellom oppdragsgiver og frilanser omfatter oppdragsgivers rett også tilgjengeliggjøring av stoffet som del av Mediearkivet (Retriever) eller tilsvarende databaser/arkiv i regi av tredjepart.

Stoffutveksling

Oppdragsgiver og frilanser kan inngå avtale om at stoffet kan benyttes av andre virksomheter som er parter i eksisterende stoffutvekslingsavtaler. Stoffet kan i så fall benyttes i samsvar med de til enhver tid gjeldende stoffutvekslingsavtaler som oppdragsgiveren er bundet av når oppdragsavtalen inngås.

Mindre endringer av stoffutvekslingens omfang kan likevel finne sted. Frilanser som mener at bruken er mer omfattende enn det som er avtalt, har rett til å kreve ytterligere vederlag.

Oversikt over medievirksomheter som - ved inngåelse av oppdragsavtalen - er omfattet av stoffutvekslingsavtalen, skal vedlegges oppdragsavtalen eller på annen måte gjøres tilgjengelig for frilanseren ved avtaleinngåelsen.

Eksternt salg

Oppdragsgiver og frilanser kan inngå avtale om at oppdragsgiver skal få rett til å selge frilansers stoff til tredjeparter (som ikke er parter i eksisterende stoffutvekslingsavtaler). Tredjepart har ikke rett til å selge stoffet videre til andre uten særskilt avtale med frilanseren.

Fellesverk og sammensatte verk

Ved levering eller bidrag til fellesverk (de enkelte deler kan ikke skilles ut, f.eks. filmproduksjon) overtar oppdragsgiver frilansers rettigheter til fellesverket.

Ved levering eller bidrag til sammensatte verk (de enkelte deler kan skilles ut, f.eks. tekst og foto) overtar oppdragsgiver rettighetene til det sammensatte verket.

Dette begrenser likevel ikke frilanserens utnyttelse av restrettigheter til sitt bidrag.

Nyhetsbyråer og produksjonsselskap

Bestemmelsene i denne § 5 gjelder ikke ved leveranser til nyhetsbyråer og produksjonsselskaper. I slike tilfeller skal det inngås særskilt avtale mellom frilanseren og oppdragsgiver om bruk av stoffet.

Bruk av stoff i markedsføring av oppdragsgivers redaksjonelle produkter

Stoffet kan i rimelig utstrekning benyttes i markedsføring av redaksjonelle produkter der frilanserens leveranse inngår, for eksempel som en del av tidsavgrensede kampanjer for salg av abonnement eller i nyhetsbrev. Bruk av stoff i annen markedsføring, for eksempel markedsføring av oppdragsgivers øvrige produkter eller tredjeparts produkter, eller varig bruk i form av logo, varemerke mv., er ikke omfattet og må avtales særskilt.

§ 6 Ideelle rettigheter

Oppdragsgiver har rett til å redigere og bearbeide stoffet innenfor rammene av åndsverkloven og pressens etiske regelverk.

Opphavsmannen skal alltid navngis i samsvar med god skikk.

§ 7 Bestilt stoff

Følgende særbestemmelser gjelder der oppdraget skjer på bestilling fra oppdragsgiver.

Bestilling

Bestillingen skal normalt inneholde en beskrivelse av oppdraget, omfang og frist for levering.

Publisering

Oppdragsgiver avgjør om det leverte stoffet skal publiseres eller ikke. Slik avgjørelse påvirker ikke plikten til å betale honorar.

Endring og kansellering

Oppdragsgiver kan - med rimelig varsel - endre eller kansellere bestillingen.

Dersom bestillingen endres, skal honoraret justeres tilsvarende. Arbeid som er utført og kostnader som er påløpt, skal honoreres i henhold til oppdragsavtalen.

Er endringen av vesentlig betydning for frilanseren kan frilanseren velge å fratrukke oppdraget eller kreve reforhandling av honoraret. Kravet eller fratredelsen må fremsettes uten ugrunnet opphold etter at frilanseren ble klar over endringen.

Om frilanseren som følge av en endring ikke kan overholde avtalt leveringsfrist, skal frilanseren gi melding til oppdragsgiveren uten ugrunnet opphold.

Dersom et oppdrag blir vesentlig mer tyngende enn forutsatt, skal det skje en revisjon ved at ny honoraravtale inngås så tidlig som mulig, senest ved ferdigstillingen av ytelsen. Frilanseren skal i så fall gi melding til oppdragsgiveren så tidlig som mulig.

SL PB

Dersom oppdragsgiver endrer eller kansellerer oppdraget, skal frilanseren ha kompensasjon for det inntektstap som følger av at avtalen er redusert eller bortfalt. Avtalte, dokumenterte utgifter erstattes fullt ut.

Mislighold

Ved mislighold av oppdragsavtalen kan hver av partene kreve – alene eller i kombinasjon - justering av vederlag, retting, erstatning etter alminnelige avtalerettslige prinsipper eller eventuelt si opp avtalen med rimelig varsel.

Ved vesentlig mislighold kan den annen part heve avtalen og eventuelt kreve erstatning som angitt.

Før heving, erstatning eller prisavslag kreves, skal frilanseren, om det er mulig og det kan skje uten vesentlig ulempe for oppdragsgiveren, gis anledning til å rette/utbedre mangelen.

Løpende oppdragsavtaler

Ved løpende (fast) avtale om levering av stoff skal oppsigelse eller vesentlig endring av avtalen gis skriftlig med minst 3 mnd. varsel. I oppsigelsestiden skal frilanseren levere stoff eller få oppdrag i samsvar med avtalen/samme omfang som før oppsigelse fant sted.

§ 8 Ikke-bestilt stoff

Frilanser som uten forhåndsavtale sender tilbud om stoff til en virksomhet, skal opplyse om det dreier seg om originalstoff (stoff som ikke tidligere er publisert), om stoffet tilbys eksklusivt og om andre virksomheter har fått eller vil få tilbudet.

Frilanseren avgjør selv om det skal settes en akseptfrist.

Virksomhet som mottar stoff som ikke er bestilt, bør gi melding til frilanseren om stoffet vil bli vurdert for innkjøp eller ikke. Dersom tilbakemelding ikke er gitt innen rimelig tid eller innen eventuell akseptfrist, står frilanseren fritt til å benytte stoffet på annen måte.

Stoff som ikke blir kjøpt, skal ikke lagres eller på annen måte utnyttes av virksomheten.

§ 9 Honorar og utgiftsdekning

Honorar skal forhandles og avtales før stoffet benyttes, med utgangspunkt i bl.a. lønnsnivået for de redaksjonelt ansatte i oppdragsgivers virksomhet og frilanserens driftskostnader. Det skal også tas hensyn til andre særlige forhold ved virksomheten og oppdraget, slik som bl.a. kvalitet, aktualitet, innsats samt avtalt utnyttelse av stoffet, jf. § 5.

Honorar avtales uten merverdiavgift. For mva-pliktige frilansleveranser kommer merverdiavgift som tillegg til honoraret.

Dersom stoffet inngår i stoffutvekslingsavtaler skal det avtales et høyere honorar enn om slik avtale ikke er inngått. Tillegget bør spesifiseres.

Ved eventuell avtale om eksternt videresalg til tredjepart, skal partene avtale deling av bruttohonoraret før videresalg finner sted.

Frilanseren kan kreve innsyn i grunnlaget for utbetalingen.

Ved salg til tredjeparter skal oppdragsgiver søke å oppnå markedspris og ivareta begge parter økonomiske interesser.

Frilanser som på eget initiativ tilbyr stoff, skal selv oppgi honorarforlangende og eventuelle utgifter som skal betales i tillegg.

Til frilanser som ikke er næringsdrivende skal det utbetales et tillegg på 10 % av honoraret, eksklusive utgiftsdekning.

Honoraret dekker vederlag for de opphavsrettigheter som er overdratt til oppdragsgiver.

Utgiftsdekning

Frilanser og oppdragsgiver skal på forhånd avtale hvilke utgifter som skal dekkes av oppdragsgiver og hvordan disse skal dekkes.

Dekning av eventuelle uforutsette utgifter må søkes godkjent straks de oppstår.

Dersom ikke annet er avtalt skal godkjente reiseutgifter dekkes etter de til enhver tid gjeldende avtaler i staten.

Forsikring

Frilanseren er selv ansvarlig for kostnader til ordinær reise- og utstyrsforsikring.

Ved avtale om oppdrag i krigs- og risikoområder skal frilanseren være dekket av en særskilt forsikring og dokumentere dette overfor oppdragsgiver. Oppdragsgiver skal forsikre seg om at frilanseren har tegnet slik forsikring før oppdraget igangsettes.

Oppdragsgiver dekker utgiftene til slik særskilt forsikring.

Utbetaling

Betaling skjer ved endelig godkjent leveranse og med slik betalingsfrist som praktiseres i vedkommende virksomhet, likevel ikke senere enn 3 uker fra dato for regning/faktura.

§ 10 Ansvar for levert stoff – tredjeparts rettigheter

Det forutsettes at frilanseren selv beholder en kopi av alt stoff som overlates til oppdragsgiver.

Frilanseren er ansvarlig for at rettighetene til stoffet er klarert med tredjeparter for den avtalte utnyttelsen.

Frilanseren plikter å opplyse om eventuelle avtaler med kilder, tredjeparts rettigheter (herunder billedrettigheter for avbildede personer), samt andre forhold som kan begrense bruken av stoffet.

For bestilt stoff skal frilanseren ikke inngå avtaler med kilder, avbildede personer eller andre tredjeparter som kan begrense avtalt bruk av stoffet, uten oppdragsgivers samtykke.

I forbindelse med gjenbruk og eventuelt videresalg har oppdragsgiver ansvar for nødvendig klarering med kilder, intervjuobjekter og avbildede eller andre tredjeparter.

Oppdragsgiver har - ved gjenbruk og eventuelt videresalg - ansvar for ikke å krenke tredjeparts rettigheter.

§ 11 Presseetikk, kommersielle bindinger

Frilanseren skal etterleve det presseetiske regelverket.

Frilanseren skal før oppdragsavtalen inngås opplyse om eventuelle kommersielle bindinger og avtaler med tredjeparter som kan ha betydning for frilanserens redaksjonelle uavhengighet. Frilanseren skal ikke i løpet av oppdragsperioden inngå slike avtaler med tredjeparter uten samtykke fra oppdragsgiver.

§ 12 Tvister

Tvister om forståelse av Rammeavtalen og eventuelle vedlegg som partene er enige om å ta inn i avtalen, skal søkes løst ved forhandlinger mellom NJ og MBL.

Krav om forhandling skal etterkommes innen 14 dager, dersom partene ikke blir enige om noe annet.

Kommer partene ikke til enighet avgjøres tvisten ved de ordinære domstoler og bringes inn for Oslo tingrett i første instans.

§13 Ikrafttreden og varighet

Rammeavtalen trer i kraft 1. april 2018 og gjelder inntil videre.

Hver av partene kan, med fire ukers varsel, kreve reforhandling av Rammeavtalen. Krav om forhandling kan likevel ikke fremmes før ett år etter Rammeavtalens ikrafttreden. Den part som mottar krav om forhandlinger plikter å møte i forhandlinger.

Dersom forhandlinger ikke fører til enighet, kan Rammeavtalen sies opp skriftlig med minst 12 måneders varsel. Avtalen bortfaller likevel ikke tidligere enn en mnd. etter utløp av avtaleperioden for tariffavtalen(e) mellom NJ og MBL/NHO.

Ved bortfall av Rammeavtalen skal Bilag 4 (Frilansavtalen) i overenskomsten(e) mellom NJ og MBL/NHO 2016-2018 reetableres mellom partene.

Oslo, _____ 2018

For Mediebedriftenes Landsforening

For Norsk Journalistlag

Tove Nedreberg
Styreleder

Hege Iren Frantzen
Leder